

Nghe Ăn Cắp của Người Việt Ở Đức

Phạm Thị Hoài

Có lần tôi đi một phiên tòa xử nhanh hai thanh niên Việt Nam ăn trộm trong cửa hàng. Một chàng diện Nike Air Max chói chang, một chàng quần bò Dolce Gabbana rất xưóc. Cả hai đều mới sang Đức hai tuần trước, đơn xin tị nạn còn chưa nộp. Họ ăn trộm phụ kiện, nước hoa và mỹ phẩm trị giá gần 1000 Euro, trong một cửa hàng mà họ hiển nhiên là những vật thể lạ. Xã hội tư bản tân tiến một thể kỷ rưỡi sau Marx, đã xóa đi nhiều ranh giới giữa các giai cấp đối kháng, song lại mở rộng khoảng cách giữa các đẳng cấp. Hai thanh niên Nghe An này chỉ cần đặt một nửa bàn chân vào cửa hàng đó là toàn bộ hệ thống báo động của nó đã đổ rục.

Hình phạt cho mỗi chàng là một cuối tuần quản thúc, tức chiều tối thứ Sáu khăn gói đến ở tại Nhà Quản Thúc Thanh Thiếu Niên, chiều tối Chủ Nhật được về. Người đại diện tư pháp cho thanh thiếu niên cần nhận rằng phạt thể hơi nặng, lao động công ích là đủ rồi. Công tố viên nhún vai. Thẩm phán thờ dài, biết rằng sớm muộn cũng gặp lại họ, nhiều phần sớm hơn phần muộn.

Người Việt ở Đức hoàn toàn vắng mặt trong những tội phạm cỡ lớn như khủng bố, đe dọa an ninh quốc gia, rất khiêm tốn trong những tội phạm tài chính và công nghệ cao, khá thứ yếu trong những lĩnh vực như ma túy, mại dâm...

Quả thật không thể sánh vai các bạn thuộc khối Đông Âu cũ do Nga dẫn đầu, nhưng lừng danh trước hết với mafia thuốc lá lậu và ngay sau đó có thứ hạng đáng kể là những người ăn trộm, có lẽ chỉ đứng sau Rumani. Trong ba năm gần đây, mỗi năm cộng đồng người Việt ở Đức vi phạm khoảng 5000 vụ hình sự, trong đó trên dưới 1000 vụ là tội ăn cắp. Để so sánh: cộng đồng Trung Quốc 110.000 người, mỗi năm trên dưới 200 vụ ăn cắp.

Trừ tranh tượng nghệ thuật và bí mật công nghệ, nói chung không có thứ gì khác mà những người Việt ăn trộm không thể và không nỡ ăn cắp, từ mèo nhà hàng xóm, xe nôi, xe đạp, hộ chiếu, thẻ tín dụng, điện, nước, biển số, đến nhân thân vệt trời... làm nắm ăn cắp nắm, làm xúc xích ăn cắp xúc xích, làm quán ăn cắp tất cả những gì không còn nguyên niêm phong, song phổ biến nhất là ăn cắp trong cửa hàng. Có thời, đồ ăn cắp được bày ngang nhiên ở nhiều góc Trung tâm Thương mại Đông Xuân, khu chợ Việt Nam tại quận Lichtenberg. Đồng bào xúm xít mua đồ tốt giá rẻ, từ hộp thuốc đánh răng, kem dưỡng da, rượu, cà-phê đến túi xách, áo da, quần bò hàng hiệu.

Người Việt bán thuốc lá lậu tại Đức – NGUỒN: SPIEGEL TV

Sự nghiệp bán thuốc lá lậu nổi bật cộng đồng người Việt ở miền Đông nước Đức trong 25 năm qua, song thời hoàng kim của nó đã lùi vào dĩ vãng, trong khi ăn cắp thì tương lai còn khá vững bền. Ta hãy nhớ lại:

Ngày 10.5.1996, cuộc chiến giành quyền kiểm soát thị trường thuốc lá lậu ở Berlin giữa các băng đảng Việt Nam đạt tới đỉnh cao ghê rợn: sáu người Việt bị hành hình trong một căn hộ chung cư quận Marzahn, tất cả tay đều bị trói, mỗi người lĩnh chính xác hai viên đạn của băng đảng Ngọc Thiện bắn vào đầu. Bốn ngày sau, để “tháng Năm đẫm máu” đi vào lịch sử tội phạm

của thành phố này, băng Quảng Bình “bị hại” đáp lễ bằng ba xác người Việt vớt ở đường tàu quận Lichtenberg.

Mafia Việt Nam một thuở, nghe thì kinh, đếm xác nạn nhân càng kinh, song diện mạo thật thì thô sơ đến bất ngờ. Một số lính, được triu mến hay trọng thị hay e sợ hay tất cả trộn lại – chỉ trừ không giấu mặt – gọi là “bộ

đội”, quân chủ lực của băng Quảng Bình, sa vào tay cảnh sát Berlin không phải như trong phim hình sự, sau những pha săn lùng, đột nhập nghệt thờ. Mà đơn giản là ngớ ngẩn.

Sau một phiên tòa xử tội ăn trộm một chiếc sơ-mi, một bộ đồ tắm và một chiếc quần short trị giá gần 500 DM trong cửa hàng xa xỉ KaDeWe, bị cáo là một phụ nữ Việt nhất định không chịu rời khỏi phòng xét xử. Cô run rẩy bảo, “bộ đội” đang chờ trước cửa tòa án, sẽ bắt cóc cô để tra khảo, dù cô không khai gì trước tòa.

Một trong những “bộ đội” ấy, súng giắt cặp quần ngắn ngực, gần như lao thẳng vào tay cảnh sát, và ngay trong ngày hôm ấy sào huyết của Quảng Bình bị lật tung, một trong hai khẩu Kalashnikov thu được ở đó chính là vũ khí đoạt mạng ba người ở đường tàu. Vài hôm sau, một trong những “bộ đội” đang bị truy nã cũng dính lưới, không phải trong khi chôn sống một ai đó ngoài rừng, mà trong khi ăn trộm tại một cửa hàng ở quận Lichtenberg.

Tháng Ba năm nay, một phụ nữ Việt Nam vừa bị kết án hai năm sáu tháng tù vì tội bán đồ ăn cắp tổng trị giá 136.000 Euro trong cửa hàng châu Á này – NGUỒN: MORGENPOST SACHSEN

Ăn cắp vậy là đã góp phần thanh toán mafia thuốc lá, chuyện của người Việt thường trở trêu như thế. Tuy một bước đổi đời bằng nghề cầm nhảm thì khó, song ăn trộm ở đây một ngày vẫn hơn đi cày cả tháng. Ăn trộm là nghề nhàn, dạo phố, tía hàng, đi làm như đi chơi mà thu nhập không thua đứng đường bán thuốc lá từ sáng sớm đến tối mịt, tức mỗi tháng trên dưới một ngàn Euro, chưa kể tiền nhà, tiền bảo

hiểm y tế và khoảng 350 Euro trợ cấp tị nạn, tất cả do nhà nước trả.

Môi trường lại vô tận, nhân loại còn thì siêu thị còn, siêu thị còn thì người ăn trộm còn. Và gần như không mất vốn. Một cái kim cắt tem từ (magnetic stamp). Một cái túi lót lớp giấy bạc để tránh báo động khi qua cổng từ, gần đây người Việt giàu sáng kiến còn khâu luôn lớp giấy bạc vào mặt trong áo khoác. Và không cần qua đào tạo. Hôm trước theo đàn anh đàn chị đi tía, hôm sau tự mình đã ngon lành khánh thành công ty một thành viên hai ngón. Và ít mạo hiểm. Khung hình phạt cao nhất năm năm, nhưng có ăn cắp cả Nữ thần Chiến thắng lẫn bốn con ngựa trên cổng thành Brandenburger Tor cũng chưa chắc được tuyên bản án ấy. Xã hội càng yên thì luật pháp càng hiền. Trong thực tế, không mấy người ăn trộm phải ngồi nhiều hơn vài ba tháng. Phần lớn chỉ phạt tiền, mỗi tháng trả dần vài ba chục, án tù thường chuyển thành án treo. Thanh thiếu niên chưa tròn hai mốt tuổi thường chỉ bị cảnh cáo, phạt lao động công ích, tức dọn dẹp lau chùi ngay trong trại, hay quản thúc cuối tuần. Có lần tôi suýt phì cười vì bản án dành cho một thanh niên Việt Nam ăn cắp 17 gói cà-phê: bắt về trại đi học tiếng Đức! Thế là hôm ấy khi ra cửa, tôi bảo, hai cháu chịu khó đi học tiếng Đức nhé, đừng ăn trộm nữa. Chàng (diện đồ) Dolce Gabbana đáp:

- Bọn phát-xít, nó xử oan, cháu có cầm đồ đâu. Cầm đồ ở đây không phải là cầm đồ mà là cầm đồ.

Tôi hỏi, cái gì cầm đồ?

- Chàng Nike nhanh nhẹn giải thích, đồ thì cháu cầm, thằng này – hát hàm về phía Dolce Gabbana – chỉ bóc tem thôi. Nhưng cháu đã ra đến cửa đâu. Luật pháp đéo gì, bắt công!

Tôi bảo, bóc tem với cầm đồ thì đúng là định ăn trộm rồi, oan với ai nữa. Dolce Gabbana trừng mắt:

- Cô bênh bọn Đức lợn hử? Người Việt thì phải giúp người Việt chứ! Cô có phải người Việt không hử?

Phạm Thị Hoài - Berlin